

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 2 (46)

Вінниця, 2024

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Дисемінація передового педагогічного досвіду
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Проби пера
- ❖ Конкурси
- ❖ Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 9 від 18 квітня 2024 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.; **відповідальний редактор:** методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкач С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 2(46) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2024. 170с.

© КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2024

ЗМІСТ

ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ПРОЄКТ «Зберігаючи традиції крізь віки».....	5
ПРИСЯЖНЮК ДМИТРО, МАРТИНЮК ВІКТОР, БИСТРИЦЬКИЙ ОЛЕКСАНДР, Вінниця влітку 1943 року.	8

ДОСЛІДЖЕННЯ З ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

БЕЛЯЄВ ПАВЛО, New Zealand English as a distinct first-language variety of the English language.....	15
KYLYVNYK VICTORIA, KOLIESNIKOVA IVANNA, Numeral and its peculiarities in modern English.....	18
КУШНІР АЛІНА, КОСА ЄЛИЗАВЕТА, Cockney dialect in the formation of the image and identity Adele.	23
КУШНІР АЛІНА, КРИВЕНКО ЮЛІЯ, The Scottish English accent in the film «BRAVE HEART».....	29
КУШНІР АЛІНА, СЛЮСАР МАРИНА, The role of word stress in the English language.....	32
КУШНІР АЛІНА, ПІДВИСОЦЬКА ХРИСТИНА, The importance of English as a global language.....	36
LEBED YULIA, KYLYVNYK VICTORIA, TURCHYN TETIANA, Integrated lesson of the language-literary course and its functions.	39
КУШНІР АЛІНА, ТИМОШЕНКО ВАДИМ, The main factors of influence on Canadian English formation.	43
КИЛИВНИК ВІКТОРІЯ, ВАРИЧ АННА, Аналіз синонімічних рядів прикметників, що позначають людські якості героїв роману Дж.Остін «Гордість та упередження». Стилiстична функція таких прикметників.	47
ЗІНЧЕНКО СНІЖАНА, Вербалізація концепту HOME/HOUSE в романі «Гордість і упередження» Джейн Остін.....	50
МИХАЛЬЧУК ОЛЕСЯ, ПАНЧЕНКО МИРОСЛАВА, Відображення сучасних реалій у лексичному складі англійської мови.	51
МАРЦЕНЮК ОЛЕНА, СОЛДАТОВА ВІКТОРІЯ, Топоніми війни: дерусифікація українських географічних назв.	55

ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ МЕТОДИК ТА ПРАКТИК НАВЧАННЯ

ТАРАШЕВСЬКА ОЛЬГА, КОРНІЄЦЬ ЛІЛІЯ, Казкотерапія як метод розвитку мовлення дітей дошкільного віку.	59
ПОХИЛЮК ОЛЕНА, ДЗЮБА ТЕТЯНА, Теоретичні аспекти й сучасні підходи до формування лексичної компетентності учнів на уроках української мови.....	62
МАЗУР ТЕРЕЗА, Сучасні підходи до формування пунктуаційної компетентності майбутніх учителів-філологів.	65
ГОЛОВСЬКА ІРИНА, МУКОСЄЄВА АЛЬОНА, Етапи формування іншомовної лексичної компетентності.	71
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, ВАСИЛЕНКО ЮЛІЯ, Активна пошукова діяльність у процесі виконання творчих завдань під час вивчення ліричних творів на уроках української мови як запорука ефективного розвитку мовлення та мислення здобувачів початкової освіти.	76
СОРОЧАН АЛІНА, ГЛУХЕНЬКА ВІКТОРІЯ, Можливості використання штучного інтелекту на уроках зарубіжної літератури.	81
ГОЛОВСЬКА ІРИНА, ПОЛІЩУК ІННА , Web-квести як засіб підвищення мотивації учнів в умовах дистанційного навчання.	86

СОРОЧАН АЛІНА, ІЛЬЧЕНКО АНЖЕЛА, Читання як стратегія: досвід філологічного факультету КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж».....	91
---	-----------

НОТАТКИ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

ТВЕРДОХЛІБ НАТАЛІЯ, МОРОЗ ДАРИНА, Виховні можливості фольклору у моральному вихованні учнів початкових класів.	99
ХОМІЩЬКА НАТАЛІЯ, ПШЕНИЧУК НАТАЛІЯ, Естетичне виховання дітей засобами образотворчої діяльності.	103
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, ГУЗОВСЬКА СОФІЯ, Шляхи розвитку фантазії та мислення здобувачів початкової освіти на уроках української мови.	106
ТОКАР ЛЮБОВ, КОЛЬЧЕНКО МАРІЯ, Українська народна іграшка як засіб сучасного виховання дітей раннього та дошкільного віку.	110
МЕЛЬНИК СВІТЛАНА, Особливості музичного заняття з основ музичного інструменту у ВНЗ.	112
МАРЦЕНЮК ОЛЕНА, МІНОВА ЄЛИЗАВЕТА, КОЗАКЕВИЧ АНАСТАСІЯ, З досвіду впровадження «Методичних рекомендацій щодо забезпечення якісного вивчення, викладання та використання англійської мови у закладах освіти України».	117
ТОКАР ЛЮБОВ, ПИЛЯВЕЦЬ ТЕТЯНА, Засоби казки як закономірності морального виховання дітей раннього та передшкільного віку.	120
ФЕДОРЧУК СВІТЛАНА, Громадянське виховання засобами музики як важливий компонент сучасної системи освіти в Україні.....	124
МЕЛЬНИК ГАЛИНА, ЦВИК СОФІЯ, Творча діяльність дошкільників як засіб формування музичних здібностей.	128
БАРЩЕВСЬКА ІННА, ГУМЕНЮК ІРИНА, Сензитивні періоди розвитку дитини та їх вплив на всебічний розвиток дитини. Проблематика раннього білінгвізму.	132
БАРЩЕВСЬКА ІННА, ХИЖУК НАТАЛІЯ, Вплив сімейного середовища на розвиток дитини.	140
ЧОРНА НАТАЛІЯ, КОВАЛЬЧУК ЛЕСЯ, Розвиток образного мислення школярів засобами сприймання та інтерпретації музичних творів.	145

ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

БАБІЙ АЛЛА, Активізація креативних якостей здобувачів освіти у процесі вивчення літератури (на прикладі аналізу роману І. Багряного «Тигролови»).	150
ВАСИЛЕВИЧ ІННА, Стилїстика дієслівної метафори в поезії Олександра Олеся.	154
ПОХИЛЮК ОЛЕНА, Особливості різних видів рецензій як провідного жанру сучасної літературної критики.	157
МОВЧАН ЛАРИСА, ГОРДІЄНКО ВІТАЛІЙ, Культуро-специфічна лексика та художній текст.	161

РЕЗУЛЬТАТИ IV-ГО РЕГІОНАЛЬНОГО КОНКУРСУ ЕСЕ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ «Podilia Thinks Global»	165
--	------------

ВИМОГИ до підготовки науково-методичних статей Збірника «ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу»...171	
---	--

7. Стрельбіцька, О. О., Подолук, С. М. Специфіка формування мовленнєвої культури здобувачів освіти в умовах новітніх реформ. *Академічні Студії*. Серія: Педагогіка, 2022. № 2. С. 99–105.

*Стаття надійшла до редакції
04 травня 2024 р.*

УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ІГРАШКА ЯК ЗАСІБ СУЧАСНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ РАНЬОГО ТА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

УДК 373.2.015.31:[688.72\73:39(=161.2)

ТОКАР ЛЮБОВ,

*доктор філософії, викладач дошкільної педагогіки та фахових методик
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»*

КОЛЬЧЕНКО МАРІЯ,

здобувачка освіти факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва

Abstract: *The article highlights the peculiarities of familiarizing children of different age groups with Ukrainian folk toys in the conditions of a preschool education institution, emphasizes the importance of its influence on the formation of a preschooler's personality.*

Key words: *toy, Ukrainian folk toy, upbringing, preschooler, preschool education institution.*

Постановка проблеми. Відродження духовності українського народу, розбудова незалежної української держави обумовили необхідність переорієнтації дошкільної освіти згідно із сучасними тенденціями духовного, економічного та національного розвитку країни. У Державній національній програмі «Освіта» (Україна ХХІ століття), «Концепції дошкільного виховання в Україні» підкреслюється необхідність національної спрямованості освіти, що полягає в її органічному поєднанні з рідною історією й традиціями, збереженні та збагаченні культури українського народу. У Законі України «Про дошкільну освіту» зазначено, що одним із завдань дошкільної освіти є виховання у дітей любові до України, шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій, держави і рідної мови, національних цінностей інших народів, свідомого ставлення до себе, оточення та довкілля. Важливим засобом реалізації означених завдань виступає народна іграшка, як унікальне явище традиційної народної культури українців. Вона є складовою предметно-ігрового середовища, засобом виховання та розвитку дитини, об'єктом творчості, художнім витвором, національним сувеніром.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Українська народна іграшка як витвір мистецтва, як об'єкт гри, предмет побуту здавна цікавила вчених. Історико-мистецтвознавчі аспекти української народної іграшки перебувають у центрі уваги багатьох дослідників, які розкривають генезис та основні етапи її розвитку, декларують іграшку як самобутнє явище (В. Василенко, М. Грушевський, О. Найдено, М. Некрасова, Т. Перевезенцева та ін.). Цікавими є погляди науковців на народну іграшку як засіб формування національної культури (О. Батухтіна, Н. Заглада, Л. Івахненко, М. Киященко, С. Кулачківська, Т. Сакович, Є. Саявко та ін.), моральних якостей (Н. Дзюбишина-Мельник, М. Кириченко, І. Сидорук та ін.), як засіб трудового виховання (М. Гутнікова, Г. Довженко, Л. Драчук, Л. Орел та ін.), естетичного виховання (А. Грибовська, Г. Лабунська, Ю. Максимов, А. Марущак та ін.).

Мета дослідження: висвітлити особливості ознайомлення дітей із українською народною іграшкою в умовах закладу дошкільної освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Народна іграшка – витвір специфічний. Своєю простотою і досконалістю, витонченістю форм, різноманітністю використаних

природних матеріалів, образністю й естетичною довершеністю українська іграшка розвиває духовний світ дитини, пробуджує відчуття рідного коріння. Вона несе дітям цілком доступні знання про працю, відпочинок людей у давнину, їхній побут, мистецтво, життя загалом. Українська народна іграшка багата і розмаїта. Про її багатство свідчить діапазон змістовно-образних градацій: від «примітивних» пташок-свищиків, архаїчних вузлових ляльок, семантично реліктових тварин, птахів, фантастичних звірів, виготовлених із глини, дерева, соломи, тіста до авторської іграшки - скульптури [1, с. 4].

О. Найден зазначає, що народна іграшка – це галузь українського народного мистецтва, що об'єднує вироби з кераміки, дерева, лози, соломи, паперу та іншого матеріалу; це унікальне явище традиційної народної культури українців, своєрідний світ художніх образів зі своїм особливим розумінням законів краси.

Іграшка – пам'ять етносу, нації, народу, людства про своє історичне та доісторичне минуле. Її форма є однією з початкових субстанціональних форм щодо освоєння людиною навколишнього середовища. Народна іграшка є спадщиною подібно до рідної мови, казки, пісні, вона перевірена дитячою любов'ю до неї, дитячою грою, несе у собі художню культуру народної творчості, розвиває самобутні риси естетики свого народу [3, с. 10].

Водночас іграшка є наочним посібником для передачі дитині інформації про матеріальний світ. Такими іграшками є ляльки в національних костюмах, солдатики у військовій формі, моделі різноманітних історичних і культурних об'єктів і предметів. Частина іграшок слугує для розвитку у дитини рухових і моторних реакцій, сприяє фізичному розвитку дитини [1, с.10].

Виховна цінність іграшки полягає в тому, що вона сприяє формуванню самостійності, творчої діяльності дітей. Під час гри дошкільник розвивається, пізнає світ, наслідує і засвоює соціальний досвід. Народна іграшка є засобом передачі культурного досвіду народу від покоління до покоління, яка повинна не тільки нести пізнавальну інформацію, а й бути естетичною, втілювати оригінальну ідею. Використання її в закладах дошкільної освіти, а також у сім'ї, збагачує та урізноманітнює ігрову діяльність дітей, розширює сферу пізнання світу і своєї місцевості, усього народу, розвиває традиційні для національної, господарської, побутової культури навички.

Залучати дітей до культурних цінностей народу необхідно з дошкільного віку. Необхідною умовою результативності ознайомлення дітей з народною іграшкою є система роботи, яка полягає в забезпеченні наступності в змісті та об'ємі інформації, різноманітності пізнавальних завдань, враховуючи їх вік.

Знайомити дітей з народною іграшкою варто уже в молодшій групі на заняттях, під час читання творів усної народної творчості, проведенні ігор. У середній групі вихователь знайомить уже з більшою кількістю народних іграшок. Дітям цього віку пропонують малювати нескладні візерунки, якими прикрашені українські народні іграшки площинного зображення. Ознайомлення з ними педагог планує і в повсякденному житті, коли звертає увагу дітей на ту чи іншу іграшку, пропонує уважно її розглянути, сам розповідає та спонукає дітей до висловлювання своїх вражень і роздумів про неї [6, с.37].

У старшому дошкільному віці дітей ознайомлюють з особливостями пропорцій, кольорів та зображень на іграшках. На заняттях дошкільників спонукають до самостійного створення окремих візерунків, орнаментів, характерних тільки для іграшок певного регіону, знайомлять з процесом їх виготовлення, історією. Діти ліплять і розфарбовують глиняні іграшки, самостійно добирають характерні кольори для іграшок різних регіонів; дізнаються про історичний і регіональний аспекти їх виготовлення та традиційні особливості.

У процесі ознайомлення з народною іграшкою вихователі використовують різні методи навчання, враховуючи вікові особливості дітей:

словесні: розповіді вихователя про історію та технології створення народної іграшки, про народних майстрів, читання віршів; наочні: показ різних видів народних іграшок, демонстрація етапів створення народної іграшки та матеріалу, з якого вона створена, показ картин та зображень народних майстрів;

практичні: проведення дидактичних ігор і виконання вправ з народною іграшкою, залучення дітей до сюжетно–рольових ігор, виготовлення різноманітних народних іграшок тощо.

Проведення занять, на яких дітей ознайомлюють з іграшками, якими гралася українська дитвора в минулому, вимагають забезпечення принципів інтеграції, систематичності, комплексності при доборі пізнавального матеріалу, відповідного способу організації дітей та структури проведення цих занять [2, с. 61].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, народна іграшка – це не лише предмет гри для дошкільників. Вона може багато розповісти про історію не тільки своєї країни, а й регіону, де її виготовляють, про традиції, звичаї народу, про традиційний одяг наших предків та спосіб їх життя. Ознайомлення з українською народною іграшкою допомагає дошкільнику виявити себе у творчій справі, стимулює до самостійного, активного пошуку, впливає на його почуття, кмітливість, фантазію, естетичний смак, вчить любити і поважати рідну землю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Васильєва Н. С. Українська народна іграшка як засіб виховання дітей дошкільного віку. Дошкільний навчальний заклад. 2016. №3. С. 2–12.
2. Кільова Г. Народна іграшка як засіб виховання дітей. Рідна школа. 2018. №6. С. 59–63.
3. Найден О. Українська народна іграшка. Семантика пластичних форм. Народне мистецтво. 2004. №3–4. С. 10–11.
4. Народна іграшка – ниточка єднання з історією Батьківщини. Бібліотечка вихователя дитячого садка. 2015. №4. С.18–25.
5. Омеляненко Н. Народна іграшка в життєдіяльності дошкільнят. Палітра педагога. 2017. №4. С. 3–10.
6. Примаченко О. Дітям про українську народну іграшку. Дитячий садок. 2009. №5. С. 35–39.

*Стаття надійшла до редакції
19 лютого 2024 р.*

ОСОБЛИВОСТІ МУЗЧНОГО ЗАНЯТТЯ З ОСНОВНОГО МУЗИЧНОГО ІНСТРУМЕНТУ У ВНЗ

УДК 378.016:780.647:2

МЕЛЬНИК СВІТЛАНА,

викладач-методист

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Анотація: У статті різнобічно розкриті питання, що стосуються організації і проведення індивідуального музичного заняття з основного музичного інструменту (баян), а також проаналізовані завдання викладача музінструменту при роботі над різними проблемами розучування й виконання студентами музичних творів

Ключові слова: музична педагогіка, інструментальна підготовка, виконавська майстерність, індивідуальне заняття, основний музичний інструмент, практична